

Raadsvoorstel

Datum Raad
30 november 2017

Portefeuillehouder
Pieter van de Stadt

Registratienummer
BR1700134

Onderwerp
Evaluatie Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)

Gevraagde beslissing

1. De zienswijze op het rapport 'regionaal denken, lokaal doen!' en de 14 aanbevelingen vast te stellen.
2. De zienswijze te voorzien van een aantal aandachtspunten voor de definitieve reactie van het algemeen bestuur (AB) van de MRDH en voor het overgaan tot een gezamenlijke aanpak.
3. De zienswijze van de raad voor 1 december te versturen aan het AB van de MRDH.

Samenvatting

Op 28 september 2017 is het rapport 'Regionaal denken, lokaal doen!' uitgebracht. Dit rapport is de tussenevaluatie van de opbrengsten en werkwijze van de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag. Het rapport bevat 14 aanbevelingen onderverdeeld in de vier hoofdthema's: het verhaal, governance, ambtelijke ondersteuning, informatievoorziening en communicatie. In hoofdlijnen komt uit het onderzoeksrapport naar voren dat de steun voor MRDH is toegenomen, de relatie tussen de MRDH en provincie is verbeterd en dat er binnen de bestaande structuur gezocht moet worden naar verbeteringen. In een eerste reactie geeft het AB van de MRDH aan dat ze zich herkent in de positief-kritische bevindingen die het onderzoeksteam heeft gedaan en in de richting van de aanbevelingen uit het eindrapport. Aan de 23 gemeenteraden is gevraagd een zienswijze op de aanbevelingen uit te brengen. Dit vindt plaats langs de lijn van de vier hoofdthema's.

Financiële consequenties

Niet van toepassing

Verdere procedure

De gemeenteraden kunnen tot 1 december 2017 hun zienswijzen indienen. Op 21 december 2017 stelt het AB van de MRDH een definitieve reactie vast op basis van alle zienswijzen. Daarna kan tot een gezamenlijke aanpak worden overgegaan.

Juridische aspecten

Wet gemeenschappelijke regelingen.
Gemeenschappelijke regeling MRDH

Extern draagvlak/burgerparticipatie

In de 23 gemeenten hebben groepsgesprekken plaatsgevonden. Deelnemers aan het groepsgesprek in Lansingerland waren de vertegenwoordigende raadsleden in de adviescommissies, bestuurders AB en bestuurscommissies EV en VA, griffie, gemeentesecretaris en ambtelijk coördinator. Ook zijn er gesprekken gevoerd in de bestuurlijke gremia MRDH en met stakeholders, zoals o.a. de provincie. Deelnemers aan het groepsgesprek hebben input geleverd aan deze zienswijze, oa verwerkt in de gele blokken.

Duurzaamheid

Niet van toepassing

Bijlagen

- Aanbiedingsbrief I17.34841
- Rapport Regionaal denken, lokaal doen! I17.34840
- Gebundelde aanbevelingen evaluatie I17.34839
- Zienswijze brief aan AB MRDH U17.13458

Toelichting

Inleiding

In de gemeenschappelijke regeling (GR) Metropoolregio Rotterdam Den Haag is opgenomen dat er vijfjaarlijks geëvalueerd wordt en de eerste evaluatie plaatsvindt twee jaar na inwerkingtreding van de GR. Op 30 mei jl. zijn de gemeenten door de MRDH geïnformeerd over de onderzoeksopzet en op 6 juli over de voortgang en de planning. Het AB van de MRDH heeft de ambitie afgesproken de evaluatie in het kalenderjaar 2017 af te ronden. In de afgelopen maanden zijn in alle 23 gemeenten en in alle MRDH-gremia groepsgesprekken gevoerd aan de hand van de vier hoofdthema's: het verhaal, governance, ambtelijke ondersteuning, informatievoorziening en communicatie.

Beoogd maatschappelijk effect

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag heeft de missie om van de regio een Europese topregio te maken, waarbij de gemeenten de uitdaging aangaan om de internationale concurrentiepositie te verbeteren door hun kennis en bestuurlijke kracht in te zetten en samen te werken met het bedrijfsleven, de kennisinstituten en medeoverheden. De bedoeling van de metropoolregio is daarnaast om een nieuwe manier van regionaal besturen te introduceren. Er dient meer gewerkt te worden als een informele netwerkorganisatie. Meer horizontaal dan verticaal, meer faciliterend dan sturend.

De kernargumenten en kanttekeningen

Verhaal

2.1 Een strategische visie is nodig, maar niet statisch, om -individuele- belangen en ideeën of veranderingen op waarde te schatten.

Het voeren van een strategische discussie over (bestuurlijke) opgaven geeft meer richting aan de MRDH. De visie dient primair ingezet te worden voor de positionering van de MRDH in het politiek bestuurlijke speelveld. Het moet duidelijk zijn waar de MRDH over gaat en waarover niet.

Initiatieven en veranderingen worden getoetst aan de strategische visie waarbij er ook een zekere mate van flexibiliteit moet blijven bestaan van wat er in de praktijk plaatsvindt en mogelijk gevolgen kan hebben voor de strategische visie. De visie is dus niet statisch en dient regelmatig tegen het licht te worden gehouden, waar ook voldoende ruimte moet zijn voor de kleinere gemeenten en hun economische krachten. Voor de Vervoerautoriteit (VA) ligt dit eenvoudiger dan voor het economisch vestigingsklimaat (EV), met name omdat de EV ook heeft te maken met de aanpalende beleidsvelden van ruimtelijke ordening, wonen en recreatie waardoor de scheidslijn moeilijker is te leggen.

Hiervoor is nodig om een bundeling op te stellen van de analyses van OESO, Roadmap Next Economy en Rifkin waardoor meer focus kan worden aangebracht ook in het Regionaal Investeringsprogramma. Dan kan de MRDH een betere rol vervullen in het verbinden en ondersteunen van (lokale) initiatieven en zo nodig de mogelijkheid hebben van opschalen.

2.2 Het opt-in model is een tijdelijke oplossing en geeft op termijn onvoldoende borging voor een verdere ontwikkeling van de bestuurlijke opgaven van zowel vervoer als economie.

Bij de tussentijdse evaluatie is naar voren gekomen dat er op dit moment geen breed draagvlak is om een structuurdiscussie te voeren om het aantal beleidsvelden uit te breiden. Lansingerland ziet echter dat bij een aantal economische onderwerpen bijvoorbeeld de beleidsvelden wonen, duurzaamheid en recreatie direct erbij betrokken zijn. Dit sluit ook aan op het regeerakkoord waar nadruk is gelegd op regionale invulling van beleid. Het belang en de groei van de steden neemt toe en dit kan niet zonder te zorgen voor voldoende woon- en recreatiemogelijkheden in de regio. Op de onderdelen waar de economie deze beleidsvelden raakt, zien we een regionale (afstemmings) rol voor de MRDH weggelegd. Het opt-in model is een tijdelijke oplossing en geeft op termijn onvoldoende borging voor een verdere ontwikkeling van de bestuurlijke opgaven van zowel vervoer als economie. Het opt-in model, daarbij gebruik makend van artikel 3.5 van de GR, is een opmaat die een verdere uitwerking vraagt ten aanzien van samenhang, besluitvorming, bestuurlijke drukte, de verhouding met de provincie en de relatie met de raden. Lansingerland denkt daar graag in mee.

Governance

2.3 De invoering van portefeuillehouders versterkt het bestuurlijk eigenaarschap.

Aanvullend op de explicitering van het besluitvormingscyclus kan het bestuurlijk eigenaarschap worden versterkt door de invoering van portefeuillehouders. De bestuurscommissie VA werkt hier al mee en in de bestuurscommissie EV en in het AB wordt dit in toenemende mate gedaan. De taakomschrijving van portefeuillehouders - in de praktijk wordt er namelijk ook gesproken over bestuurlijk aanspreekpunten en ambassadeurs - dient duidelijk te zijn. Portefeuillehouders kunnen bijvoorbeeld voorstellen inbrengen en zijn dan ook aanspreekbaar voor de adviescommissies.

2.4 In de adviescommissies vindt de regionale dialoog plaats.

De adviescommissie dient niet een lichtere maar een andere invulling te krijgen. Leden van de adviescommissie willen aan de voorkant betrokken zijn en de gelegenheid hebben om de lokale diversiteit in een regionaal perspectief te kunnen plaatsen. Met de strategische agenda van de MRDH als uitgangspunt, vroegtijdige informatievoorziening en ruimte voor regionaal dialoog kan de adviesrol beter worden ingevuld. In welke vorm dit kan plaatsvinden is een governance vraagstuk en sluit aan bij de meer horizontale samenwerking en de faciliterende rol van de MRDH. Dit vraagstuk behoeft een nadere uitwerking bijvoorbeeld in een expertisegroep waar ook raadsleden aan deelnemen. Dit ligt in de lijn van de voorgestelde wijziging in het regeerakkoord van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) ter verbetering van de politieke verantwoording in gemeentelijke samenwerking.

2.5 Een MRDH-klankbordgroep kan bijdragen aan heldere gemeentelijke standpuntbepaling.

In diverse gemeenten functioneert een MRDH-klankbordgroep die op reguliere momenten gekoppeld aan de beleids- en besluitvormingscyclus bijeenkomt. De invulling verschilt per gemeente; binnen Lansingerland is daar vooralsnog geen directe behoefte aan geweest vanwege de regelmatige informatievoorziening en de korte lijnen tussen bestuurders, raadsleden en ambtelijke organisatie. Het instellen van een klankbordgroep kan een mogelijkheid zijn, waarbij wel rekening dient te worden gehouden met de zelfstandige adviesrol van de raadsleden.

Ambtelijke ondersteuning

2.6 Griffies kunnen een rol spelen om de raadsleden beter in positie te brengen.

In de huidige bestaande overleggen is de rol van de griffie niet ingebed. De griffies kunnen ondersteunen bij de stukkenstroom, de vorming van een klankbordgroep en het stimuleren en voorbereiden van de regionale dialoog. Wij vragen de MRDH-organisatie in overleg met de griffies de rol van de griffies nader in te vullen. Een mooi voorbeeld is al het voorstel van een inwerkpakket voor nieuwe raadsleden.

Informatievoorziening en communicatie

2.7 Lansingerland onderschrijft de stukkenstroom helder en kort te houden en gebruik te maken van een digitaal informatiesysteem.

Gezien de hoeveelheid informatie en de grootte van documenten pleit Lansingerland dit zo spoedig mogelijk te realiseren.

2.8 De inwoners hebben contact met hun eigen gemeente.

De MRDH is geen bekend begrip bij inwoners. Ook voor inwoners is het van belang om te weten waar de MRDH over gaat, zeker als er in de toekomst meer afspraken in zogenaamde 'regiodeals' worden gemaakt. De MRDH communiceert niet rechtstreeks naar de inwoners over bijvoorbeeld besluiten. Inwoners hebben vooral contact met hun eigen gemeente. De MRDH kan wel een rol spelen in het voorbereiden van (standaard) berichtgeving die de gemeenten kunnen gebruiken en zichtbaarder te zijn waar de MRDH over gaat en waarover niet. Uiteraard communiceert de MRDH het 'grotere' verhaal naar onder andere de stakeholders.

Raadsbesluit

Datum Raad
30 november 2017
Registratienummer
BR1700134

Onderwerp
Evaluatie Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)

De raad van de gemeente Lansingerland;
gelezen het bijgaande voorstel

Overwegende dat

- de tussentijdse evaluatie na twee jaar heeft plaatsgevonden;
- alle gemeenten hebben bijgedragen aan de evaluatie door middel van groepsgesprekken;
- de 14 aanbevelingen een opmaat zijn voor verdere uitvoering.

Gelet op

- Wet gemeenschappelijke regeling;
- Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag.

Besluit(en)

1. De zienswijze op het rapport 'regionaal denken, lokaal doen!' en de 14 aanbevelingen vast te stellen.
2. De zienswijze te voorzien van een aantal aandachtspunten voor de definitieve reactie van het algemeen bestuur (AB) van de MRDH en voor het overgaan tot een gezamenlijke aanpak.
3. De zienswijze van de raad voor 1 december te versturen aan het AB van de MRDH.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Lansingerland in zijn openbare vergadering van 30 november,

de griffier,

drs. Marijke Walhout